

הו! אילו אורחים חשובים! מה שלומכם ילדים? כבר חודש לא ראיתי אתכם..

כן, גם אנחנו כבר הספקנו להתגעגע.. בכל פעם שאנחנו פה מתחדשים לנו דברים חשובים ומעניינים.

חזקי, רגע לפני שנכנסנו שמענו שקוראים לך להדליק את התנור. התפלאנו.. העובדים במטבח לא יודעים להפעיל את התנור? זה לא משהו בסיסי בעבודה?

שאלה מעולה. באמת, למי שלא יודע זה נשמע ממש מוזר..

אבל זה עניין הלכתי לגמרי.

הידעתם שלא מספיק שכל המוצרים יהיו כשרים והכלים טבולים, אלא צריך שיהודי יתעסק בהכנת האוכל.

מה הכוונה שיהודי יתעסק בהכנה? אסור שגוי יעזור לו בכלל?

לא, למעשה הגוי יכול לעשות את רוב העבודה. למשל, כאן במסעדה הרבה מהעובדים במטבח אינם יהודים, והם עושים הרבה מהעבודות של קילוף, חיתוך וכו'. אבל אם יהודי עושה פעולות מסוימות בהכנה - זה מספיק כדי שהבישול יחשב כבישול של יהודים.

אני מנחש שאחת הפעולות זה להדליק את התנור...

נכון! אבל יש עוד אפשרויות.

צופן
א"ת"ב"ש
א
ת
ב
ש
ג
ר
ד
ק
ה
צ
ו
פ
ז
ע
ח
ס
ט
נ
י
מ
כ
ל

פעילות: השתמשו בצופן א"ת"ב"ש כדי לגלות את כל הדרכים שבהן יהודי יכול לקחת חלק בהכנת המאכל.

כצקכמד תא צתב תפ תא צאטפג

כצטמס תא צשהד שאטפג

כצטמס תא צאשבמכ זכ צתב

כצרשמג תא צתב תפ תא ספי צאטפג

כצבכמל סאמלא זה כאפל צאטפג - שאטפגמי בכ וזי בצמאצ שפזגא שצי תב

כצבאאו שאצכמל צשמבכפ

חזקי, זה כך בכל סוגי המאכלים, או שיש מאכלים שמותר לגוי להכין ללא עזרתו של יהודי?

בואו נלמד את ההלכה:

הלכות והליכות, חלק ב, הלכות כשרות, פרק ג, הלכות א, ג:

א. פת (לחם) העשויה מאחד מחמשת מיני דגן, אכלו אם כל המרכיבים בה **כשרים**² - אם נאפתה על ידי גוי, **אסרו חכמים** לאכלה. ונקרא אסור זה 'פת גויים' (או: פת עכו"ם).

ג. מאכל חשוב (למעט דבר שלא קובעים עליו סעודה, למשל פופקורן), שאינו נאכל כשהוא חי אלא כשהוא מבשל (למשל תפוח אדמה), ושהתבשל על ידי גוי - אכלו אם המאכל עצמו **כשר** והתבשל בבית של יהודי ובכלים כשרים, **גזרו חכמים שאסור** לאכלו ואף הפלים שבשל בהם הגוי אסורים בשימוש ו**חייבים בהגעלה**.

פעילות: הקיפו רק את המאכלים שבהם יש צורך שיהודי יקח חלק בהכנה.

נסכם:

פת גויים / פת עכו"ם = _____
בשול עכו"ם = _____

רגע לפני שממשיכים...

איך היה לכם הלימוד המשותף עד עכשיו? סמנו:

נחמד מקרב לבבות התחברנו תוך כדי הלימוד
לא משהו מיוחד

ועכשיו.... כיבוד קל מחכה לכם. התכבדו והמשיכו בלמידה המשותפת - בקטע הבא.

חוץ מתבשילים ומאפים, יש עוד שני משקאות שגם הם צריכים להיות בהשגחת יהודים. אתם יודעים מהם?

יש משהו עם חלב, חלב עכו"ם.

כן, גם אני שמעתי על זה. עכו"ם אלו ראשי תיבות: עובדי כוכבים ומזלות, כלומר: גויים.

יפה מאוד! האם אתם יודעים כיצד יהודי צריך להשתתף בחליבה, כדי שהחלב לא יהיה חלב עכו"ם?

הלכות והליכות, חלק ב, הלכות כשרות, פרק ג, הלכות ה-ז:

- ה. חלב **בְּהֶמָה טְהוֹרָה** שֶׁנֶחֱלַב עַל יְדֵי גוֹי, לֹא הִשְׁגָּחָה שֶׁל יְהוּדִי בְּשִׁעַת הַחֲלִיבָה - **אֲסוּרוֹ חֲכָמִים** לְשִׁתּוֹת וְלֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ. וְנִקְרָא אֲסוּר זֶה '**חֶלֶב גּוֹיִים**'.
- ו. **אֲסוּר** זֶה נוֹהֵג גַּם בְּכָל מוֹצְרֵי הַחֶלֶב, לְדַגְמָה גְּבִינּוֹת, וְרֹאזֵי לְהַזְהִיר גַּם בְּאַבְקַת חֶלֶב וּכְדוּמָה.
- ז. וְצָרִיךְ לְהִשְׁגִּיחַ קֹדֶם הַחֲלִיבָה שֶׁהַפְּלִים שְׁחוּלְבִים לְתוֹכָם רִיקִים וְנִקְיִים.

כלומר, מספיק שיהודי יהיה נוכח במקום בזמן החליבה ויראה כיצד חולבים את הפרה.

וגם ישים לב לכלים, שיהיו נקיים.

יפה, ומה המשקה השני? אתם יודעים?

יין נסך.

יין נסך' וגם 'סתם יינם'.

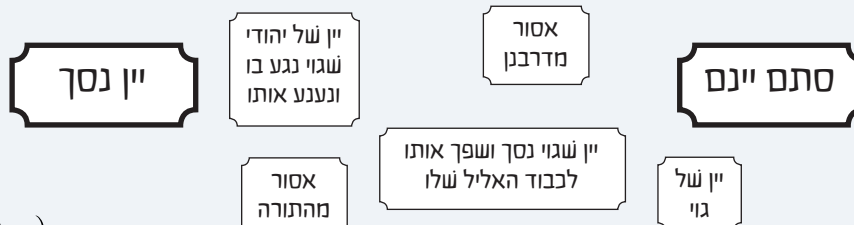

מה הכוונה?

הלכות והליכות, חלק ב, הלכות כשרות, פרק ג, הלכה ח:

- ח. נוסף על '**יין נסך**' (=יין שֶׁהָגוּי שָׁפַךְ אוֹתוֹ לְכַבּוֹד הָאֱלִיל שֶׁלוֹ) שֶׁ**אֲסוּר מִהַתּוֹרָה** - **גְּזֵרוֹ חֲכָמִים** שֶׁלֹּא לְשִׁתּוֹת (**וְיֵשׁ אֲמָרִים** אֲף שֶׁלֹּא לְהִנּוֹת) מִכָּל יֵין שֶׁל גוֹי, וְהוּא הַנִּקְרָא '**סֵתֵם יֵינָם**'. בְּגִזְרָה זוֹ נִכְלָל גַּם יֵין שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּגַע בוֹ גוֹי בְּעוֹדוֹ פְּתוּחַ וְנִעְנַע אוֹתוֹ.

פעילות: מתחו קו בין המושג להסבר, ומקור האיסור.

זה נראה שביין צריך להיזהר יותר, כי גם יין כשר עלול להפוך לפסול אם גוי יגע בו.

נכון! מעבר לזה ביין יש הלכה נוספת, שאפילו יהודים עלולים לפסול את היין!

הלכות והליכות, חלק ב, הלכות כשרות, פרק ג, הלכה י:

י. יש פוסקים שנגיעת יהודי 'מחלל שבת בפרהסיא' ביין, אוסרת אותו כמו נגיעת גוי.

וואו, וזה ממש נפוץ לצערנו שיש יהודים שלא שומרים שבת... מה עושים אם למשל מזמינים לסעודת שבת משהו שעדיין לא שומר תורה ומצוות?

שאלה מצוינת! היום יש דרך להתגבר על זה. בואו נקרא יחד את ההלכה:

הלכות והליכות, חלק ב, הלכות כשרות, פרק ג, הלכה ט:

ט. אך יין פשר שעבר תהליך של הרתחה (או תהליך של 'פסטור') - מתר לשותתו אף אם נגע בו הגוי לאחר תהליך הבשול, משום שאינו ראוי יותר לנסוף, או מפני שלא היה מצוי בזמן חז"ל ולכן לא גזרו עליו.

לפני שנמשיך

איך היה לכם הלימוד המשותף בחלק זה (לאחר קבלת הכיבוד)? סמנו:

נחמד מקרב לבבות התחברנו תוך כדי הלימוד

לא משהו מיוחד

האם היה שינוי בתשובה שלכם לעומת החלק הראשון? _____

מה גרם לשינוי? _____

חזקי, למה בעצם יש את כל האיסורים האלה לגבי מאכלים של גויים? למה לא מספיק שהאוכל עצמו יהיה כשר ומעדן את הנפש, כמו שהסברת לנו בפעם הראשונה?

למעשה זה לא קשור לאוכל עצמו אלא זה סייג.

הלכות והליכות, חלק ב, הלכות כשרות, פרק ג, הקדמה:

כדי להתרחק מן הגוים, שלא נבוא להתבולל בהם (להתחתן עמם) חס ושלום, או לאכל ממאכליהם הלא פשרים, או לשותות יין נסך חלילה, אסרו חכמים לאכל אף מדברים פשרים שהוכנו על ידי גוי, אלא אם ישראל היה מערב בתהליך, כמפורט להלן:

זה מזכיר לי שאומרים: "גדולה לגימה שמקרבת" - אכילה משותפת מביאה לאוירה נעימה וקירבה. לכן התורה דואגת לנו שלא נהיה במצב של התקרבות לגויים דרך אכילה.

